

TANTÁRGYI ADATLAP

Az EU környezet- és regionális politikája

BMEGT42M105

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Az EU környezet- és regionális politikája

Azonosító BMEGT42M105

A tantárgy jellege

kontaktórási tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	4
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
Csigéné Dr. Nagypál Noémi	egyetemi adjunktus	csigene.noemi@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU, angol - EN

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Regionális és környezeti gazdaságtan MSc**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **1**

Szak: **Regionális és környezeti gazdaságtan MSc (angol nyelven)**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **1**

Közvetlen előkövetelmények

Erős -

Gyenge -

Párhuzamos -

Kizáró feltételek -

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2024.05.29.) az 580439/11/2024 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2024.05.29-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

Az Európai Unió környezeti és regionális politikájának, annak történetének, szerepének, elemeinek és eszközeinek bemutatása.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. A hallgató ismeri a környezet- és regionális politika fogalmát, elméleti háttérét és komplex kapcsolatát a többi szakpolitikával;
2. ismeri a környezet- és regionális politika átfogó történetét és jelenkori helyzetét az Európai Unióban;
3. ismeri a környezet- és regionális politika alapelveit (koncentráció, partnerség, programozás, addicionalitás, szubszidiaritás), azok alakulásának jellemzőit;
4. ismeri a regionális politika eszközrendszerét és intézményrendszerét az Európai Unióban;
5. ismeri a lakosság attitűdjét és annak változásait a regionális politikával kapcsolatban;
6. ismeri a régiók típusait és azok jellemzőit;
7. ismeri a NUTS rendszer főbb jellemzőit és változásait.

Képesség

1. A hallgató képes átlátni az uniós társfinanszírozású projektek környezet- és regionális politikai összefüggéseit;
2. képes hatékonyan részt venni az ilyen projektek menedzselésében, interdiszciplináris csapatban, más szakemberekkel együttműködve;
3. képes egyes programok és projektek környezet- és regionális politika alapelveivel való összhangjának elemzésére;
4. önálló új következtetések levonására, eredeti gondolatok és megoldási módokat alkalmazására képes, igényes elemzési módszerek alkalmazásával.

Attitűd

1. A hallgató együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival;
2. folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását, nyomon követi a környezet- és regionális politika alakulását;
3. a környezet- és regionális politikai ismeretei révén munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ideértve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is);
4. törekszik komplex rendszerek megértésére.

Önállóság és felelősség

1. A hallgató önállóan végzi a projektek értékelését;
2. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket;
3. gondolkozásában a rendszerelvű megközelítést alkalmazza;
4. az uniós regionális és környezetpolitika ismerete által, az ezekkel kapcsolatos társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít.

Oktatásmódszertan

Előadások keretében a célkitűzések megvalósítása. A hallgatók ezen kívül önállóan készítik el gyakorlati feladatát, melyekben egy általuk választott ország környezeti és regionális politikáját mutatják be, elemzik, értékelik.

Tanulástámogató anyagok

- Kengyel Ákos (szerk.): Az Európai Unió közös politikái. Akadémiai Kiadó, Budapest. 2010. (IX. fejezet. Környezetpolitika).
- Az EU VII. Környezetvédelmi Cselekvési Programja (2013-2020). /"Jólét bolygónk felélése nélkül"/. ec.europa.eu/environment/newprg/index.htm
- Illés Iván: Regionális gazdaságtan. Területfejlesztés. Typotex Kiadó, Budapest. 2008 (3., 4. fejezet)
- Rechnitzer János, Smahó Melinda: Területi politika. Akadémiai Kiadó, Budapest. 2011 (III. rész)
- Hey, C. (2007) III. EU Environmental Policies: A short history of the policy strategies. EU Environmental Policy Handbook. [EU Commission - Working Document] online: <http://aei.pitt.edu/98675/>
- Ijjas, I. (2016) Good Practices for Integrated Water Resources Management in EU and Hungary, Hungarian Journal of Hydrology Vol. 96. No. 3. 2016
- Wallerstein, I. M. (2004). World-systems analysis: An introduction. Durham: Duke University Press.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelésének két pillére: 1. a félév közben elsajátított kompetenciák értékelésére szolgáló összegző tanulmányi teljesítményértékelések (két zárthelyi dolgozat); 2. az oktató által meghatározott keretrendszerben elkészítendő gyakorlati feladat.

Teljesítményértékelési módszerek

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy tudás és képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában. A zárthelyi dolgozat az elsajátított ismeretek felmérésére és azok alkalmazására fókuszál, így a fogalmak pontos ismeretén kívül a probléma-felismerést és megoldást helyezi a középpontba. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg. 2. Részteljesítményértékelés (gyakorlati feladat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja, melynek megjelenési formája a csoportosan készített gyakorlati feladat, melynek tartalmát, követelményeit, beadási határidejét és értékelési módját az oktató határozza meg.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 25
- 2. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 25
- részteljesítmény értékelés (gyakorlati feladat): 50
- összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- -:

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

-

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	93
Jeles	87–92
Jó	75–86
Közepes	63–74
Elégséges	50–62
Elégtelen	0-49

Javítás és pótlás

1) A hatályos TVSz értelmében az összegző tanulmányi teljesítményértékelések mindegyike pótolható. 2) Az összegző tanulmányi teljesítményértékelések első alkalommal a pótlási időszakban díjmentesen pótolhatók, javíthatók. Javítás esetén az új eredmény a régit minden esetben felülírja. 3) Amennyiben az 1) pont szerinti pótlással sem tud a hallgató elégtelentől különböző érdemjegyet szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – második alkalommal ismételt kísérletet tehet az eredményes teljesítésre. 4) A részteljesítményértékelés jellegéből fakadóan nem javítható, pótolható, adható le késedelmesen.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

kontakt órákon való részvétel	56
félévközi készülés órákra	14
felkészülés összegző tanulmányi teljesítményértékelésre	30
részteljesítményértékelés elkészítése	50
összesen	150

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőlet véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2024. 05.06-án. Érvényes 2024.05.06-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 A regionális politika tartalma, alapvető céljai, kapcsolata a környezetpolitikával és az ágazati politikákkal. A regionális politika kialakulása az egyes európai országokban. Régiók, regionalizálás, regionalizmus, regionális identitás.
- 2 Az európai regionális politika szakaszai, céljai az egyes országokban. Az országok csoportosítása regionális politikájuk célrendszere szerint. Országok csoportosítása a regionalizáció szempontjából.
- 3 A régió fogalma és típusai. A közösségi regionális politika szükségessége, korai története és eszközei.
- 4 Az 1973-as és a mediterrán bővítések hatásai. A közösségi regionális politika 1988-as reformja, alapelvei. A NUTS rendszer.
- 5 A kohéziós politika cél- és eszközrendszerének változásai az 1990-es években.
- 6 A 2004-es bővítés előzményei és hatásai. Aktuális kérdések és jövőbeli lehetséges fejlődési irányok. A regionális politika értékelése.
- 7 A jelenkori környezeti problémák vizsgálatának szemléleti alapelemei: komplexitás és globalitás. A nemzetközi környezeti együttgondolkodás és - működés keretei: együttműködés az ENSZ-en belül. Az együttműködés fontosabb állomásai az 1970-es és 1980-as évtizedekben.
- 8 Az ENSZ Környezet és Fejlődés Világbizottság tevékenysége. A fenntartható fejlődés stratégiája. Az ENSZ II. Környezetvédelmi Világkonferenciája. Rio-i dokumentumok.
- 9 Az ENSZ III. Környezetvédelmi Világkonferenciája (2002. Johannesburg). Nemzetközi környezetvédelmi együttműködés a XXI. század elején.
- 10 Az Európai Unió környezetpolitikája fejlődésének kronológiája. A közösségi környezetpolitika reaktív szakasza (1957-1987) - a Közösség I-III. Környezetvédelmi Akcióprogramja (1973-1986).
- 11 Az Egységes Európai Okmány (1987) szerepe, a környezetpolitika proaktívvá válása. IV. Környezetvédelmi Akcióprogram (1987-1992). Az EU V. Környezetvédelmi Akcióprogramja (1993-2000) - a fenntarthatóság felé. Célok és eszközök. Csoportmunka.
- 12 VI. Környezetvédelmi Akcióprogram (2001-2010). Az „integratív környezetvédelem” megközelítés, az ún. Cardiff-i folyamat.
- 13 Az EU VII. Környezetvédelmi Cselekvési Programja (2013-2020). A környezeti szabályozás rendszere az EU-ban, összevetése a hazai gyakorlattal.
- 14 Az EU környezetvédelmi joganyag hazai harmonizációja.

További oktatók

Dr. Valkó László címzetes egyetemi tanár - honorary professor valko.laszlo@gtk.bme.hu

Dr. Ijjas Flóra egyetemi adjunktus - senior lecturer ijjas.flora@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék vezetője hagyja jóvá.